

Suvestinė redakcija nuo 2020-05-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [24-1133](#), i. k. 1122250ISAK000V-142

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 129:2012 „AUKŠTOJI MOKYKLA.
BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“ PATVIRTINIMO**

2012 m. vasario 20 d. Nr. V-142
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2225](#); 2007, Nr. [64-2455](#)) 16 straipsnio 1 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 129:2012 „Aukštoji mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (pridedama).
2. P a v e d u viceministrui pagal administravimo sritį kontroliuoti šio įsakymo vykdymą.
3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2012 m. lapkričio 1 d.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RAIMONDAS ŠUKYS

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 129:2012
„AUKŠTOJI MOKYKLA. BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“

I. TAIKymo SRITIS

1. Ši higienos norma nustato pagrindinius aukštųjų mokyklų ugdymo veiklos sveikatos saugos reikalavimus.

2. Šios higienos normos reikalavimai privalomi asmenims, projektuojantiems, statantiems, rekonstruojantiems, remontuojantiems, eksploatuojantiems aukštųjų mokyklų statinius ir (ar) patalpas, aukštųjų mokyklų steigėjams ir vadovams bei pagal kompetenciją aukštųjų mokyklų kontrolę vykdančioms asmenims.

II. NUORODOS

3. Teisės aktai, į kuriuos šioje higienos normoje pateiktos nuorodos:

3.1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (Žin., 1991, Nr. [23-593](#); 2011, Nr. [38-1804](#));

3.2. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas (Žin., 2009, Nr. [54-2140](#));

3.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. 358 „Dėl Biocidų autorizacijos ir registracijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [79-3361](#));

3.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“ (Žin., 2003, Nr. [79-3605](#));

3.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [79-3606](#));

3.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-791 „Dėl Lietuvos higienos normų HN 50:2003 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose“ ir HN 51:2003 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai darbo vietose“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [45-1490](#));

3.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 12 d. įsakymas Nr. V-572 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 109:2005 „Baseinai. Įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [87-3277](#));

3.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymas Nr. V-362 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“ patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [55-2162](#));

3.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 13 d. įsakymas Nr. V-632 „Dėl Leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [86-4573](#));

3.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-824/A1-389 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 23:2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. [112-5274](#)).

III. BENDROSIOS NUOSTATOS

4. Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, nurodytas teisės aktuose [3.1, 3.2].

5. Aukštoji mokykla gali vykdyti veiklą tik gavusi teisės akto [3.9] nustatyta tvarka leidimą-higienos pasą.

6. Aukštojoje mokykloje prieinamoje vietoje, jeigu aukštojoje mokykloje įrengta – taip pat ir sporto salėje, turi būti įmonės pirmosios pagalbos rinkinys, kurio sudėtis ir apimtis turi atitikti teisės akto [3.4] reikalavimus.

7. Aukštosios mokyklos sklype, patalpose esantys įrenginiai turi būti saugūs, įrengti ir prižiūrimi taip, kad juos naudojant būtų išvengta nelaimingų atsitikimų (paslydimo, kritimo, susidūrimo, nudegimo, nutrenkimo, sužalojimo elektros srove, sprogimo ir pan.). Potencialiai pavojingose vietose turi būti apsauginiai įtaisai, išpėjamieji ženklai ar kitokios (pavyzdžiui, garso, šviesos) priemonės, ribojančios ar neleidžiančios prieiti prie pavojingų vietų ar įrenginių.

8. Tamsiu paros metu aukštosios mokyklos darbo laiku įėjimo į aukštosios mokyklos pastatą apšvieta turi būti ne mažesnė kaip 20 lx.

IV. PATALPOS IR JŲ ĮRENGIMAS

9. Aukštųjų mokyklų mokymo patalpose vibracija turi neviršyti teisės aktuose [3.6] nustatytų ribinių dydžių.

10. Aukštojoje mokykloje esančių stacionarių kompiuterizuotų vietų įrengimo reikalavimai:

10.1. stacionari kompiuterizuota vieta turi būti suprojektuota ir įrengta taip, kad studentas galėtų laisvai prie jos prieiti, turėtų pakankamai erdvės judėti bei kūno padėčiai keisti;

10.2. stalas ir jo paviršius turi būti toks, kad būtų galima patogiai išdėstyti vaizduoklį, klaviatūrą ir kitus būtinus įrenginius, stalo paviršius turi būti matinis;

10.3. atstumas tarp vaizduoklio su katodinių spindulių kineskopu užpakalinio paviršiaus ir kito vaizduoklio ekrano turi būti ne mažesnis kaip 2 m, tarp vaizduoklių ekranų šoninių paviršių – ne mažesnis kaip 1,2 m;

10.4. vaizduoklio ekrano elektrinis potencialas neturi viršyti 500 V;

10.5. elektrinio lauko stipris 50 cm atstumu nuo ekrano neturi viršyti:

10.5.1. 25 V/m – dažnių diapazone nuo 5 Hz iki 2 kHz;

10.5.2. 2,5 V/m – dažnių diapazone nuo 2 kHz iki 400 kHz;

10.6. magnetinio srauto tankis 50 cm atstumu nuo ekrano neturi viršyti:

10.6.1. 250 nT – dažnių diapazone nuo 5 Hz iki 2 kHz;

10.6.2. 25 nT – dažnių diapazone nuo 2 kHz iki 400 kHz.

11. Jeigu mokymo patalpoje vykdomi darbai, kuriuos atliekant išsiskiria kenksmingos dujos ir (ar) garai, turi būti įrengta traukos spinta. Priklausomai nuo to, su kokiomis cheminėmis medžiagomis dirbama, traukos spintose pro 15–20 cm pravertą traukos spintos sąvarą oro greitis turi būti:

11.1. ne mažesnis kaip 0,5 m/s, jeigu teisės akto [3.10] nustatytas cheminės medžiagos neviršytinas ribinis dydis didesnis kaip 10 mg/m³;

11.2. 0,6–1,0 m/s, jeigu teisės akto [3.10] nustatytas cheminės medžiagos neviršytinas ribinis dydis 0,1–10 mg/m³;

11.3. 1,0–1,5 m/s, jeigu teisės akto [3.10] nustatytas cheminės medžiagos neviršytinas ribinis dydis mažesnis kaip 0,1 mg/m³.

12. Jeigu aukštojoje mokykloje įrengta sporto salė, prie sporto salės atskirai moterims ir vyrams turi būti įrengti persirengimo kambariai, dušai ir tualetai. Persirengimo kambariai turi tiesiogiai jungtis su dušų patalpomis. Dušuose kabinų skaičius nustatomas skaičiuojant 1 ragelį

penkioms persirengimo vietoms.

13. Persirengimo kambariuose turi būti įrengtos kabyklos arba spintelės drabužiams.

14. Užsiėmimų sporto salėje metu vienam asmeniui turi būti numatytas ne mažesnis kaip 8,5 kv. m plotas.

15. Sporto salėse radiatoriai, o kur žaidžiama su kamuoliu, taip pat langai, šviestuvai turi būti apsaugoti nuo smūgių ir atsitiktinio atsitreškimo.

16. Jeigu aukštojoje mokykloje įrengtas baseinas, jo įrengimas ir priežiūra turi atitikti teisės akto [3.7] reikalavimus.

17. Aukštosios mokyklos patalpose turi būti įrengti atskiri tualetai vyrams ir moterims. Sanitarinių įrenginių skaičius turi būti ne mažesnis kaip: 1 unitazas dvidešimčiai moterų ir 1 praustuvas trisdešimčiai moterų; 1 unitazas, 1 pisuaras ir 1 praustuvas trisdešimčiai vyrų.

18. Visi sanitariniai įrenginiai turi būti veikiantys.

19. Tualetuose kabinos turi būti įrengiamos su rakinamomis ar užkabinamomis durimis.

20. Tualetų patalpose turi būti asmens higienos priemonių: tualetinio popieriaus, muilo, vienkartinį rankšluosčių (ar rankų džiovintuvus).

21. Aukštosios mokyklos patalpų grindų danga turi būti neslidi, lengvai valoma drėgnu būdu ir atspari cheminiam valikliams. Tualetų ir, jeigu aukštojoje mokykloje įrengti, dušų sienos ir grindys turi būti padengtos lygia, atsparia drėgmei ir dezinfekcinėms medžiagoms danga.

V. APŠVIETIMAS

22. Aukštosios mokyklos mokymo patalpose (auditorijose, laboratorijose), sporto salėje turi būti tiesioginis natūralus apšvietimas, išskyrus specialios paskirties mokymo patalpas, kuriose dėl technologinio proceso ypatumų natūralaus apšvietimo negalima įrengti.

23. Aukštosios mokyklos mokymo patalpose (auditorijose, laboratorijose) turi būti įrengtos žaliuzės (užuolaidos), apsaugančios nuo tiesioginių saulės spindulių.

24. Bendras dirbtinis apšvietimas turi būti įrengtas visose aukštosios mokyklos patalpose. Patalpų dirbtinės apšvietos mažiausios ribinės vertės pateiktos šios higienos normos 1 lentelėje.

1 lentelė. Patalpų dirbtinio apšvietimo vertės

Eilės numeris	Patalpos pavadinimas	Apšvieta (lx), ne mažiau kaip	Paviršius, kuriam taikoma apšvieta
1.	Auditorija, laboratorija ar kita mokymo patalpa	300	Horizontalus paviršius 0,8 m aukštyje nuo grindų
2.	Auditorija, laboratorija ar kita mokymo patalpa	300	Lentos vertikalus paviršius
3.	Braižybos kabinetas	500	Horizontalus paviršius 0,8 m aukštyje nuo grindų
4.	Braižybos kabinetas	500	Lentos vertikalus paviršius
5.	Sporto salė	200	Horizontalus paviršius 0,8 m aukštyje nuo grindų
6.	Persirengimo kambarys prie sporto salės, drabužinė, koridorius	100	Horizontalus paviršius 0,8 m aukštyje nuo grindų

VI. ŠILDYMAS IR VĖDINIMAS

25. Aukštosios mokyklos pastate ir (ar) patalpose turi būti suprojektuotos ir įrengtos tokios mikroklimato bei oro kokybės parametrus palaikančios ir reguliuojančios šildymo, vėdinimo ir (ar) oro kondicionavimo sistemos, kad visose aukštosios mokyklos patalpose būtų galima palaikyti šios higienos normos nustatytus mikroklimato bei teisės akto [3.8] nustatytus oro kokybės parametrus.

26. Aukštosios mokyklos patalpose oro temperatūra šaltuoju metų laikotarpiu turi atitikti 2 lentelėje reglamentuotus dydžius, o šiltuoju metų laikotarpiu turi būti ne aukštesnė kaip 26 °C.

2 lentelė. Patalpų oro temperatūros vertės

Eilės numeris	Patalpos pavadinimas	Oro temperatūra °C
1.	Auditorijos, laboratorijos ir kitos mokymo patalpos	18–22
2.	Sporto salė	15–17
3.	Persirengimo kambarys, dušas prie sporto salės	20-23

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1266](#), 2019-11-06, paskelbta TAR 2019-11-08, i. k. 2019-17950

27. Aukštosios mokyklos mokymo patalpose (auditorijose, laboratorijose), sporto salėje oro drėgnis turi būti 35–60 %.

28. Aukštosios mokyklos mokymo patalpose (auditorijose, laboratorijose), sporto salėje oro judėjimo greitis šaltuoju metų laikotarpiu turi būti ne didesnis kaip 0,15 m/s, šiltuoju – ne didesnis kaip 0,25 m/s.

29. Aukštosios mokyklos mokymo patalpose (auditorijose, laboratorijose), sporto salėje, tualetuose, dušuose turi būti numatytas natūralus ir (ar) mechaninis patalpų vėdinimas.

VII. VANDENS TIEKIMAS

30. Tiekiamas geriamasis vanduo turi atitikti teisės akto [3.5] reikalavimus.

31. Karštas ir šaltas vanduo turi būti tiekiamas į tualetus ir, jeigu aukštojoje mokykloje įrengti, į dušus.

VIII. PATALPŲ IR ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪRA

32. Aukštosios mokyklos patalpos, įrenginiai ir inventorių turi būti švarūs.

33. Tualetų, dušų patalpos ir įrenginiai turi būti valomi ir dezinfekuojami pagal įstaigoje nustatytą patalpų priežiūros tvarką. Dušo patalpų grindys, dušo patalpose esantys kilimėliai (jeigu yra) turi būti valomi ir dezinfekuojami fungicidiniu (grybelio sukėlėją naikinančiu) poveikiu pasižyminčiomis priemonėmis.

34. Valymo ir dezinfekcijos priemonės turi būti naudojamos pagal paskirtį ir gamintojų nurodytas naudojimo instrukcijas. Patalpoms ir įrangai dezinfekuoti naudojamos teisės akto [3.3] nustatyta tvarka įteisintos dezinfekcijos priemonės.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1266](#), 2019-11-06, paskelbta TAR 2019-11-08, i. k. 2019-17950

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. vasario 20 d. įsakymo Nr. V-142 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 129:2012 „Aukštoji mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo